

25.04.2018

Маємо не тільки нарощувати бюджет на науку, а й давати науковцям більше варіантів отримати фінансування їх проектів, – Максим Стріха

Збільшення фінансування наукової сфери в Україні зараз є одним з ключових завдань, але не менш важливо – забезпечити українським науковцям можливість отримувати кошти під свої проекти з різних джерел. На цьому наголосив заступник міністра освіти і науки М. Стріха під час прес-конференції, що передувала круглому столу «Молоді вчені України: проблеми та виклики», 25 квітня 2018 р., в Києві ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](#)).

«Специфічні проблеми молодих учених дуже важливі, і ми вже працюємо над їх розв'язанням. Зокрема, в МОН створено відповідну робочу групу, куди увійшли представники рад молодих вчених при НАН, МОН, МОЗ. Ми ініціювали перед Урядом збільшення стипендії Президента України для молодих вчених в 2,5 раза, Кабінету Міністрів – в 2 рази. Засновано 25 наукових стипендій для молодих вчених на честь Героїв Небесної Сотні, які, сподіваємося, почнуть присуджувати вже з наступного року. 2016-го ми започаткували конкурс наукових проектів для молодих вчених, який вже профінансовано на 38,4 млн гривень. Тобто робота в цьому напрямі триває, але ми маємо розуміти, що не можна досягнути острівця благоденства лише для молодих вчених – потрібно «вилікувати» всю систему української науки», – зазначив М.Стріха.

Він додав, що цього року видатки бюджету на науку зросли на 38,2 % – для НАН, та на 12,3 % – для МОН, однак цього, безумовно, не достатньо. Тому подальше збільшення фінансування на науку зараз є одним з пріоритетів. Але поряд з цим також важливо, щоб вчені усіх ланок в Україні мали більше варіантів для отримання фінансування.

«Саме так побудована система в європейських країнах. Одна з її головних характеристик – поліваріантність, коли є різні джерела грантодавців, отримання коштів під дослідження. Очевидно, що така ж система має бути в Україні, коли кожен інструмент загострений під певну мету. Бо, наприклад, є мета підтримки високої науки, яка є основою основ. Є мета підтримки тих завдань, які ставить сьогодні перед нами життя – це обороноспроможність, медицина», – зауважив заступник міністра.

Одним з таких інструментів має стати Національний фонд досліджень – планується, що він почне працювати вже цього року. Основною функцією Фонду буде грантова підтримка наукових проектів, відібраних за спеціальним конкурсом. Зараз Положення про Фонд вже перебуває на реєстрації в Мін'юсті, після чого буде винесено на розгляд Кабінету Міністрів. Ухвалення документа відкриє шлях до проведення конкурсу до Наукової ради Фонду – колегіального органу його управління.

Окремо М. Стріха підкреслив, що великі можливості для фінансування проектів українські вчені отримали завдяки євроінтеграції та входженню української науки в європейський простір. Приміром, з 2014 р. за підсумками 404 конкурсів для 83 українських організацій-учасників програми «Горизонт 2020» (загалом 117 участей у програмі) передбачено фінансування 90 проектів у сумі 17,232 млн євро. 9 з цих проектів координуються українськими організаціями.